

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ФІТОСАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ

вул. Келецька, 53, м. Вінниця, 21027, тел. (0432) 46-46-47, 46-46-71, факс (0432) 57-03-01
web: www.vingudpss.gov.ua, e-mail: info@vingudpss.gov.ua, код ЄДРПОУ 40310643

№ _____ від _____ 20__ р. на № _____ від _____ 20__ р.

**Відділ захисту рослин управління фітосанітарної
безпеки Департаменту контролю в сферах
насінництва та розсадництва, карантину та
захисту рослин, за якістю зерна
Держпродспоживслужби України
Департамент агропромислового розвитку
Вінницької ОВА
Вінницький обласний центр з гідрометеорології**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №6
щодо фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур
у господарствах Вінницької області станом на 22 червня 2023 року

В другій декаді червня спостерігалася неоднорідна погода з опадами різної кількості та інтенсивності, шуміли грози, місцями випадав град. 11-13 червня відмічалася зниження середніх добових температур на 4-8° порівняно з середньобагаторічними значеннями. Сонячне сяйво до поверхні землі надходило протягом 73 годин, при нормі 94 години. Протягом декади вітер переважав слабкий та помірний.

Середня декадна температура повітря становила 17,8-20,4° тепла, що в межах норми. Максимальна температура повітря в денні години підвищувалася до 29-31° тепла. Мінімальна температура повітря в нічні години знижувалася до 9-12° тепла. Мінімальна температура на поверхні ґрунту опускалася до 9-13° тепла. Максимальна температура на поверхні ґрунту підвищувалася до 52-65° тепла. Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см склала 20-25° тепла. Впродовж 6-10 днів на переважній частині території області хоча би в один із строків спостережень вона підвищувалася до +25°.

Розподіл опадів був нерівномірний. Кількість опадів в східній частині області склала 8-16 мм, або до 32-64% від норми, в західній частині області 26-48 мм, або 148-204% від норми, в окремих пунктах 74 мм, що становить місячну норму. Відносна вологість повітря становила 67-78%, при нормі 69-71%. В окремих районах області впродовж 1-2 днів відносна вологість повітря знижувалася до 30% і нижче.

Опади, які випали 18-19 червня, поліпшили агрометеорологічні умови вегетації усіх сільськогосподарських культур, хоч для деяких культур вони були запізними. Значні опади і високі температури сприятимуть утворенню ґрунтової кірки, що потребуватиме додаткового обробітку. Суха, сонячна погода сприяла розповсюдженню шкідників, зокрема колорадського жука на посадках картоплі, білокрилки на посадках капусти.

Нерівномірні опади обумовили строкатість зволоження ґрунту не тільки по області, але в окремих районах та господарствах області. Зразки ґрунту відібрані до опадів, які випали 18-19 червня.

Станом на 18 червня запаси продуктивної вологи під озимою пшеницею в орному шарі ґрунту становили 6-17 мм, в метровому 44-123 мм (від недостатніх до хороших). Запаси продуктивної вологи під ранніми ярими культурами (ярий ячмінь, горох) становили відповідно 8-26 мм та 55-142 мм. Під цукровим буряком запаси продуктивної вологи в орному шарі ґрунту до 2 мм, в метровому до 28 мм (незадовільні). Під пізніми теплолюбними культурами (соняшник, кукурудза, гречка, соя) запаси продуктивної вологи в 0-20 см шарі 6-31 мм, в 0-100 см 38-171 мм.

Фазовий розвиток сільськогосподарських культур знаходився в тісній залежності від вологозабезпеченості.

Сума ефективних температур вище +5° станом на 18 червня становила 694-845°, при нормі 686-801°, вище +10° становила 311-396°, при нормі 322-409°, вище +15° склала 113-161°, при нормі 70-125°.

Зерно озимої пшениці на території області знаходилося в фазі молочної стиглості. Число продуктивних стебел на 1м² нараховувалося 487-965. Число зерен в колосі 37-45. Стан посівів переважно добрий.

У ярого ячменю відмічено колосіння, на півдні області відмічено молочну стиглість зерна. Висота рослин на кінець декади становила 44-68 см. Стан посівів переважно добрий, рідше задовільний.

У кукурудзи тривало інтенсивне наростання зеленої маси. На кінець декади відмічено 9-11- й лист, на пізніх посівах 3-й лист. Висота рослин в залежності від строків сівби на кінець декади рівнялася 62-115 см. Стан посівів переважно добрий.

У гречки в залежності від строків сівби відмічено появу суцвіть та цвітіння. Висота рослин в фазу цвітіння становить до 35-44 см. Стан посівів переважно добрий та задовільний.

У цукрового буряка відмічено листоутворення. Стан посівів переважно добрий.

У гороху відмічено досягання. На одній рослині утворилося до 7 бобів. Стан посівів переважно добрий.

У соняшнику відмічено появу суцвіть при висоті рослин 27-53 см. Стан посівів добрий.

У сої відмічено 5-й лист та появу бокових пагонів при висоті рослин 15-41 см. Стан посівів переважно добрий та задовільний.

У картоплі продовжується утворення бокових пагонів та поява суцвіть при висоті рослин 16-32 см. Стан посадок картоплі переважно добрий.

Городні культури. У огірків 3-й справжній лист, поява бутонів, у капусти ранніх сортів відмічено формування головки, у пізніх сортів - 3-й лист, у томатів - поява суцвіть та цвітіння.

Плодові культури. Дозріли ранні сорти черешень і вишень.

Деревні породи. Відмічено цвітіння липи.

В погодні дні господарства області проводили міжрядний обробіток просапних культур, вносили гербіциди та пестициди, підживлювали с/г культури.

Фенологія культур

Озима пшениця – молочна стиглість.

Ярий ячмінь – цвітіння.

Кукурудза – 8-10 листків.

Цукрові буряки – змик. листків у міжряддях.

Картопля – утв. бічних пагонів-цвітіння.

Озимий ріпак – дозрівання.

Горох – формування бобів.

Соя – 3-5 трійчастий листок.

Соняшник – 6-10 спр. листків- утв. суцвіття.

Яблуня – ріст плодів.

Багатоїдні шкідники

Повсюди продовжується літ та відкладання яєць листогризучими та підгризаючими совками. Загалом інтенсивність льоту підгризаючих совок знизилася, листогризучих залишається на попередньому рівні. За ніч на феромонну пастку уловлюється 1-2 екз. **окличної совки**, по 1 екз **озимої, капустиної, городньої, совки С-чорне та гамми**. На світлопастку уловлюється також 2 екз. **самшитової вогнівки**, 15 екз. **червневих хрущів**.

На площах багаторічних трав та цукрових буряків метеликів **совки-гамми** на 10 кроків злітає 1 екз. Скрізь продовжується літ **біланів**, яких в полі зору за 1 хв. нараховується 3-5 екз.

Шкідники та хвороби зернових культур та багаторічних трав

В посівах озимої пшениці крайові смуги заселяють хлібні клопи. Імаго та личинок **шкідливої черепашки** та **елії гостроголової** нараховується 0,2-0,3 екз./кв.м. Продовжується розвиток та відродження личинок **п'явиць**, яких нараховується 0,2-1 екз./м², що пошкодили в слабкому ступені до 5% рослин. **Злакові попелиці** заселяють 2-3% стебел, за чисельності на озимій пшениці 7, максимально 16 екз./стебло. В південній частині області проходить відродження личинок **трипсів**, яких нараховується 4 екз./рослину.

Складаються оптимальні умови (випадання дощів) для розвитку хвороб, з підвищенням температур вони можуть розвиватись більш інтенсивно. **Борошнистою россою** уражено 3-7% рослин, розвиток хвороби 0,2%, **септоріозом** 5-10% рослин,

розвиток хвороби 0,2%, **піренофороз** уразив 2% рослин, розвиток хвороби - 0,1%, **бура листкова іржа** – 1% рослин.

Посіви ярого ячменю в крайових смугах заселяють **шкідлива черепашка** та **елія гостроголова** за чисельності 0,2-0,3 екз./кв.м, пошкоджено 1% рослин. **П'явицями** за чисельності 0,5-1 екз./кв.м пошкоджено до 6% рослин. Збільшується ураження хворобами: **борошнистою росою** уражено 2-5% рослин, розвиток хвороби 0,1%, **гельмінтоспоріозом** 6, максимально 15% рослин, розвиток хвороби 0,3%, **корневими гнилями** 1-2% рослин.

При обстеженні озимого ячменю було виявлено, що ураженість **гельмінтоспоріозом** становить 6% рослин в слабкому ступені, **борошнистою росою** – 4% рослин, також було відмічено заселеність посівів **п'явицею** - 0,5 екз./м², продовжується відродження личинок **злакової попелиці**, спостерігається заселення 1% рослин з чисельністю 15 екз./заселену рослину.

На посівах кукурудзи на зерно заселеність **злаковою попелицею** становить 1% рослин по 3 екз./рослину.

Шкідники та хвороби цукрових буряків

В посівах цукрових буряків продовжується заселення **буряковою листковою попелицею** 1-2% рослин, чисельність 1-2 самки-розселювачки та 6-12 екз. личинок/рослину. **Щитоноски** слабо пошкодили 1-2% рослин за чисельності 0,3 екз./кв.м. Личинками **бурякової мінуючої мухи** на 53% обстежених площ заселено і пошкоджено 0,5% рослин по 2 екз./рослину. Гусениці **совки-гамми** пошкодили 1% рослин за чисельності 0,2 екз./м².

В посівах столових буряків відмічається проявлення **церкоспорозу**.

Шкідники та хвороби соняшнику

В посівах соняшнику продовжується розвиток **геліхризової попелиці**, якою заселено 59% обстежених площ, 2-3% рослин, 2-3 екз. самки-розселювачки та 7, максимально 11 екз. личинок на рослину. **Клопів-сліпняків** нараховується 0,3 екз./кв.м.

Продовжується розвиток **фомозу**. Уражено до 1-2% рослин за розвитку хвороби 0,1%.

Шкідники та хвороби озимого ріпаку

В посівах озимого ріпаку шкодять личинки **насінневого прихованохоботника**, якими за чисельності 6-12 екз./рослину, заселено 5-10% рослин. Личинок **стеблового прихованохоботника** нараховується 4 екз./рослину, заселено 3% рослин. Личинками **стручкової галиці** пошкоджено 2% рослин, нараховується 12-16 екз./стручок. Проходить заселення посівів **капустяною попелицею** - заселено 2% рослин, з чисельністю 7, максимально 20 екз./заселену рослину.

На ріпаку продовжується розвиток хвороб: **альтернаріозом** уражено 2% рослин, **фомозом** – 6, максимально 8% рослин.

Шкідники та хвороби картоплі і овочів

Продовжується заселення, шкідливість, спарювання, відкладання яєць та відродження личинок **колорадського жука**. Обстеженнями виявлено щільність 2-6 імаго/рослину, заселено 45% рослин, місцями до 60%, яйцекладками заселено 8-35% рослин, чисельністю 1-5 шт./рослину, 15-30 яєць в кладці. Личинками заселено та пошкоджено 3-28% рослин за чисельності 14, максимально 30 екз./рослину.

Продовжується розвиток **альтернаріозу**, з підвищенням температур за наявної вологості є ймовірність більш інтенсивного розповсюдження хвороби. На даний час **альтернаріозом** уражено 1-2% рослин, розвиток хвороби 0,1%.

Томати (бутонізація – початок цвітіння) заселяються **колорадським жуком** - заселено 7% рослин по 0,5-1 жуки на заселену рослину.

Рослини *капусти* заселяє **капустяна попелиця** (3% рослин. по 3-5 екз./рослину). **Білокрилкою** заселено 15% рослин. Пошкодження слабкого ступеню. Чисельність 8-18 екз./рослину.

Шкідники саду

В садах продовжується заселення **зеленою яблуневою попелицею**, якою заселено 13% дерев, 6-14% листків, чисельність 21, максимально 100 екз./листок. Розвитку та розселенню сприяють погодно-кліматичні умови. **Плодові кліщі** розвиваються на 11% дерев, 6-7% листків, з чисельністю 1 імаго та 3 личинки/листок.

Ураження **паршою**, розвитку якої сприяє наявність опадів, становить 6% дерев та 1,5-2% листків за розвитку 0,2%. **Борошниста роса** на 96% обстежених площ охопила 11-12% дерев та 2-5% листків за розвитку 0,3%.

Інформація

щодо поширення і чисельності шкідників сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 22 червня 2023 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва шкідника	Заселено, %		Чисельність, екз. (сер./макс.)								Пошкоджено, (сисними – заселено) рослин, бруньок, листків, суцвіть, плодів, %		Ступінь пошкодження, %			
				площі	рослин, бруньок, суцвіть, плодів	один. виміру	імаго		яйце		личинки			ентомофаги	серед.	макс.	слабкий (до 25% рослин)	середній (26-50% рослин)	сильний (51% і більше)
							серед.	макс.	серед.	макс.	серед.	макс.	вік						
1	Оз.пшениця	905	Шкідл. черепашка	46		екз./м2	0,3	0,3			0,2	0,3			1	1	100		
			Елія гостроголова	18		екз./м2	0,3	0,3							1	1	100		
			Трипс пшеничний	49	2,5	екз./росл	1	2			4	4			2,5	3	100		
			Хлібні жуки	4		екз./м2	0,2	0,2							0,5	0,5	100		
			Попелиці	49	2,5	екз./росл					6	16			2,5	3	100		
			П'явиці	49		екз./м2					0,5	1			4	5	100		
2	Оз.ячмінь	50	Попелиці	100	1	екз./росл				15	15			1	1	100			
			П'явиці	100		екз./м2					0,5	0,5			3	3	100		
3	Оз.ріпак	561	Капуст. попелиця	48	2	екз./росл	1	2			7	20			2	2	100		
			Стеб. капустяний прихованохоботник	24	3	екз./росл					4	4			3	3	100		
			Ріпаківий прихованохоботник	48	6	екз./росл					6	12			6	10	100		
			Капустяна стручкова галиця	24	2	екз./плід					12	16			2	2	100		
4	Яр.ячмінь	50	Шкідлива черепашка	30		екз./м2	0,3	0,3			0,2	0,2			1	1	100		
			Елія гостроголова	30		екз./м2	0,3	0,3							1	1	100		
			Попелиці	30	2	екз./росл					2	5			2	2	100		
			П'явиці	100		екз./м2					0,8	1			5	6	100		
5	Кукурудза	183	Злакові попелиці	100	1	екз./росл	3	3						1	1	100			
6	Цукрові буряки	212	Бур. листкова попелиця	65	1,5	екз./росл					6	12			1,5	2	100		
			Бур. мінуюча муха	53	0,5	екз./росл					2	2			0,5	0,5	100		
			Совка-гамма	53		екз./м2					0,2	0,2			1	1	100		
			Щитоноски	65		екз./м2	0,3	0,3							1,5	2	100		

7	Картопля	22	Колорадський жук	105	32	екз./роsl	3	6	14	30	5	22			8	28	99	1		
8	Сад	11	Зел. ябл. попелиця	95	13	екз./листок	1	1			21	100			6	14	100			
			Плодові кліщі	93	11	екз./листок	1	1				3	3			6	7	100		
9	Люцерна	50	Люцерновий клоп	100		екз./100 п.с.	3	8							6	10	100			
			Лист. люцерновий довгоносик	100		екз./100 п.с.	1	3								6	10	100		
			Горохова попелиця	200		екз./100 п.с.	12	27								2	3			
			Бульбочкові довгоносики	100		екз./м2	2	4				0,1	0,5			3	6	100		
10	Капуста	0,5	Білокрилка	100	15	екз./роsl	8	18							4	8	100			
			Капуст. попелиця	100	3	екз./роsl	3	6								3	3	100		
11	Соняшник	568	Попелиці	59	2,5	екз./роsl	2	3			7	11		1	2,5	3	100			
			Клопи-сліпняки	26		екз./м2	0,3	0,3								1	1	100		

Інформація щодо ураження хворобами сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 22 червня 2023 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва хвороби	Уражено, %					Розвиток хвороби, %	Загибло рослин, %	
				площ	рослин		Назва ураж. органу	Органів рослин			
					середній	максим.		середній			максим.
1	Оз.пшениця	905	Бура лист. іржа	17	1	1	листя			0,1	
			Борошниста роса	59	4	7	листя			0,2	
			Кореневі гнилі	20	3	3	коріння				
			Септоріоз	65	6	10	листя			0,2	
			Піренофороз	9	2	2	листя			0,1	
2	Оз.ячмінь	50	Борошниста роса	100	4	4	листя			0,2	
			Гельмінтоспоріоз	100	6	6	листя			0,2	
3	Оз.ріпак	561	Альтернаріоз	27	2	2	листя			0,1	
			Фомоз	27	6	8	листя			0,2	
4	Яр.ячмінь	50	Борошниста роса	100	2	5	листя			0,1	
			Гельмінтоспоріоз	100	6	15	листя			0,3	
			Кореневі гнилі	100	1	2	коріння				
5	Картопля	22	Альтернаріоз	6	1	2	листя			0,1	
6	Сад	11	Борошниста роса	96	11	12	листя	2	5	0,3	
			Парша	95	6	6	листя	1,5	2	0,2	
7	Соняшник	568	Фомоз	29	1	2	листя			0,1	

Інформація щодо льоту метеликів лускокрилих комах станом на 22 червня 2023 року

№ з/п	Назва культури	Площа, га		Шкідник		Інтенсивність льоту			Співвідношення, %		Середня кількість яєць на самку
		обстежено	заселено	назва	покоління	Одиниця обліку	Чисельність, екз		самиці	самці	
							середня	максимальна			
1	Феромонна пастка			Оклична совка	I	екз./ніч	1,5	2		100	
2	-//-			Капустяна совка	I	екз./ніч	1	1		100	
3	-//-			Озима совка	I	екз./ніч	1	1		100	
4	-//-			Городня совка	I	екз./ніч	1	1		100	
5	Світлопастка			Оклична совка	I	екз./ніч	1	1			
6	-//-			Совка С-чорне	I	екз./ніч	1	1			
7	-//-			Капустяна совка	I	екз./ніч	1	1			
8	-//-			Совка-гамма	I	екз./ніч	1	1			
9	-//-			Самшитова вогнівка	I	екз./ніч	2	2			
10	-//-			Червневий хрущ	I	екз./ніч	15	15			
11				Совка-гамма	I	в п.з./1 хв.	1	1			
12				Білани	I	в п.з./1 хв.	3	5			

Начальник управління
фітосанітарної безпеки

підписано

Наталія САМБОРСЬКА